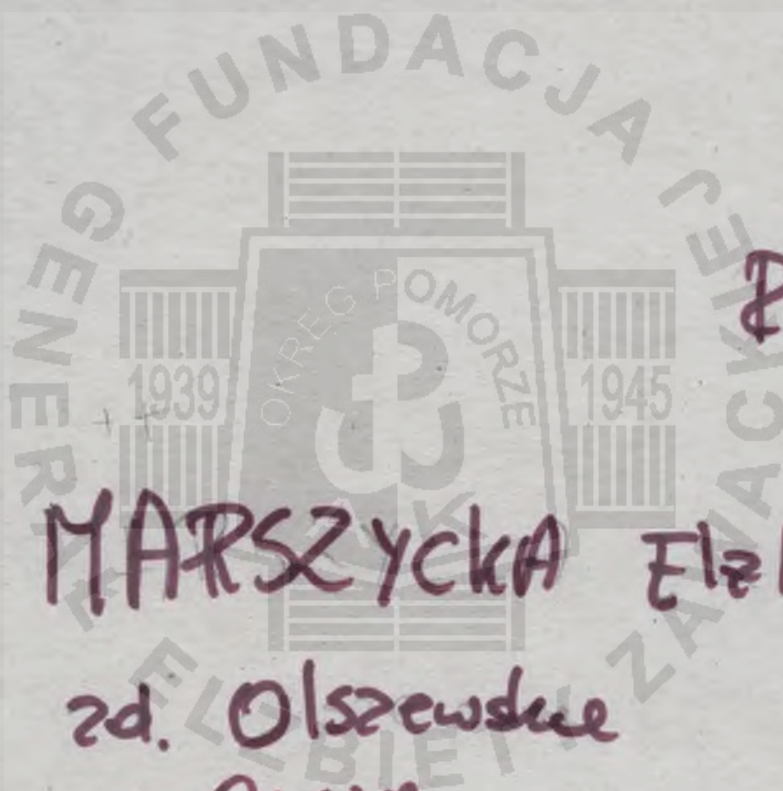

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

AK
Pocztom. Kierke

adres sygn.
Stanisław
Mieuszycki

MARSZYCKA Elżbieta
zd. Olszewskie
ps. OLSZA

87-300 Prof. Wł. Tyt.

3723/WSK

IS ZAWARTOŚCI TECZKI — MARSZYCHA ELEŻBIETA.....

3723/1950.....

I/1. Relacja k. 1, s. 1-2

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora k. 5, s. A-G

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja

V. Nazwiskowe karty informacyjne —

VI. Fotografii ksewo pkt. I/2 s. 3, 4

I/1 Relacje

- Zyciowys własny, Piótków Trzyb. 1993, rkpś, kopia, k. l. s. 1-2

Elżbieta Marszycka z domu Olszewska
Piotrków-Tryb.

Życiorys

Urodziłam się dnia 8.07.1918r. w rolnim majątku Wzlot-Rządowy woj. Kielecki. Tam też ukończyłam szkołę podstawową, a następnie w r. 1937 gimnazjum „Bł. Kingi” w Kielcach.

W moim domu rolnim dominowały tradycje patriotyczne. Ojciec uczestnik wojny polsko-sowieckiej w roku 1920 oraz mój wuj brat matki Mariam Mysłkowski kpt. Wojska Polskiego, były legionista, nadawali odpowiedni kierunki patriotycznej w wychowaniu młodzieży.

Do wybuchu II wojny światowej zaangażowałam się w miesiąc pomocy walczącym żołnierzom polskich oddziałów, a następnie „podziemia”.

W 1939r ^{zatrzymał} 315 u nas oddział majora Głubala, dla którego osobliście organizowałam furaz dla koni. Podczas działań wojennych uszło przewożeni byli ranni żołnierze, którym robiłam pierwnej pomocy, załatwiałam „tęże dokumenty” i po przebraniu w ubrania cywilne, organizowałam przewozy w inne miejsce. Ukrywałam w naszych zabudowaniach „spalonych żołnierzy”. Mieszko imywni ukrywał się u nas ppik. Henryk Kawłowska ps. „Skawa” ówczesny komendant „Organizacji Orła Białego” W późniejszym okresie po powstaniu placówki „Wzlot-Rządowy” prowadziłam punkt kontaktowy pomiędzy dowódcami i żołnierzami ruchu oporu. W tym okresie organizuję schronienie dla zdekonspirowanych żołnierzy: 1941r por. Stanisław Strażkowski 13 pp. poraz drugi ptk.

11/2

Henryk Kowalówka, komendant „Okręgu Śleskiego” w tym czasie na polecenie Henryka Kowalówki parokrotnie przewoził tajne dokumenty do W-wy, które odbierał ode mnie Jerzy Jachimowicz.

Przysięgę żołnierza A.K. złożyłam w lipcu 1943 r. przed ppor. Władysławem Wasilewskim ps. „Oset”

Po powstaniu warszawskim ukrywali się też u nas żołnierze „Okręgu Warszawskiego” jako żołnierze zgrupowania „Pomnogo” a następnie „Warta” brałam czynny udział w ruchu oporu do końca wojny. Również tworzyłam literackie pisma i kolportuję je niósł w tajnym zbiorze „Partyzancki Szlak” starałam się podtrzymywać na duchu walczących partyzantów.

W okresie powojennym osiedliłam się w Pw. 176. Ukończyłam Zaoczne Studium Ekonomiczne w W-wie. Podjęłam pracę w Nar. Banku Polskim, a następnie z powodu nasilającego się mego inwalidztwa rozpoczęłam pracę w Sp-ni Pracy Inwalidów „Telsin”, gdzie pracowałam aż do emerytury 1979 r.

Po wojnie nie należałam do żadnych organizacji społeczno-politycznych. W roku 1979 wstąpiłam do ZBoWiD, a z chwilą powstania Światowego Związku Żołnierzy A.K. złożłam deklarację o przyjęciu w poczet jego członków.

Elżbieta Marszyńska „Olsza”

I/2 Dokumenty

- Deklaracja członkowska SZ i AK, Piotrków Tryb. 1993, mps, rkps, oryg., k. 1, s. 1-2
- Zaświadczenie Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych nr 277135, 1993, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 3
- Legitymacja AK nr 046091, Piotrków Tryb. 1995, mps, rkps, kopia, k. 2, s. 4-5
- Nominacja na stopień porucznika, 2004, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 6

Światowy Związek Żołnierzy
Armii Krajowej

Okręg Piotrków Tryb.

Koło Nr 1. dow. osob.

Nr WL 0587850

Piotrków Tryb. dn. 7. 06. 1993 r.

046091

48070804804

Nr. legitymacji

Nr. ewid.

Pesel I/2/1

EKLARACJA CZŁONKOWSKA
członka zwyczajnego nadzwyczajnego

- Nazwisko i imię MARSZYCKA ELŻBIETA
- Imię ojca i matki STANISŁAW JADWIGA
- Data i miejsce urodzenia 08. 07. 1918 r. Wzdół Rządowy woj. kieleckie
- Adres 97-300 PIOTRKÓW TRYB.
kod miejscowość ulica nr. telef.
- Wykształcenie POMATURALNE EKONOM 6. zawód EKONOMISTA
- Pseudonimy " OLSZA " 8. Stopień wojskowy -
- Przynależność w okresie konspiracji: Okręg RADOMSKO-KIELECKI
Inspekt. KIELCE Obwód KIELCE Rejon/Plac WZDÓŁ RZĄDOWY
- Przysięgę złożyłem: 19 43-lipiec Wzdół Rządowy por. Władysław Wasilowski
data gdzie przed kim
- Przebieg służby w Armii Krajowej lub innych formacjach podległych AK lub pochodnych z AK:

O k r e s		Teren działania, nazwa oddziału, dane o dowódcach i podwładnych, pełnione funkcje, syntetyczny opis sekcji konspiracyjnych i stoczonych walk.
od	do	
	1939	Pomoc dla oddziału wypr. „Hubala” w zakresie bezpłatnego wydania furan dla koni w tym rodzinnym majątku Wzdół Rządowy
1939	1941	Ukrywanie „spalonych” żołnierzy WP w tym domu rodzinnym w in. pph Henryk Kowalówka, ówczesny komendant „Organ. Orła Białego”
1941	1945	Prowadzenie „meliny” - punktu kontaktowego dla ukrywających się żołnierzy WP i podziemia. - Placówka „Wzdół Rządowy” komendant Placówki Władysław Krecisz ps. „Kawka” ukrywani żołnierze: 1941 - por. 73 Pułku Piechoty, St. Strzałkowski, 1941 - komendant okr. Śląskiego ptk H. Kowalówka, 1941, por. J. Hris i Maria Jachimowiczowie po dekonspiracji w W-wie, 1941 pcha J. Hris
1941	1945	Prowadzenie punktu opatrunkowego w domu rodzinnym oraz udzielanie pomocy rannym partyzantom w in. Józefie Waniewskiej ps. „Poranek”
1943	1944	Funkcja łączniczki w grupowaniu Partyzantów „Ponury” a następnie „Nurt” na Placówce Wzdół Rządowy
1943	1944	Pracowność literacka w zakresie tajnego wydawania patriotycznej poezji - zbiór wierszy „Partyzantkim i stakiem”

- Kiedy, gdzie i jak długo był represjonowany za służbę w AK lub w innych organizacjach podległych, pochodnych:

nie represjonowana

13. Odznaczenia:

nie posiada
nr. legit. data nadania kto nadał

12/2

doświadczenie Nr 046204

5 III 76r

14. Posiada uprawnienia kombatanckie

AK 046091

27.04.93r.

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej

data nadan.

AK Okręg Piotrków Tryb.

od 1.01.41 do 17.01.45r.

działalności w ruchu oporu AK

kto wydał

zaliczony

okres działalności kombat. i rodzaj

Powyższe dane potwierdzam własnoręcznym podpisem, deklaruję udział w pracach Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, zobowiązuję się do płacenia uchwalonych składek członkowskich i do przestrzegania Statutu Związku.

Piotrków Tryb.

dnia 7.06.93r.

El. Marszycka
własnoręczny podpis

Opinia środowiska - Koła

Potwierdza się dane zawarte w niniejszej deklaracji i opiniuje się pozytywnie prośbę o przyjęcie do SW.Zw.ZAK.

Imiona i nazwiska:

pseudonimy

data:

- J. Serebryński p.p.t. AK „Bolek”, „Reda” 10.06.93r.
-
- H. Maleski „Miskowski” 10.06.93r.

Decyzja Zarządu Okręgu

Przyjęty na członka Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręgu Piotrków Tryb.: nr. ewid. _____ data _____

Imiona i nazwiska:

pseudonimy:

- _____
- _____
- _____

Miejsce na dodatkowe uwagi i wyjaśnienia:

- UWAGA: 1. Członkowie nadzwyczajni nie wypełniają poz. 7,8,9,10,13,14 natomiast w pkt. 11 podają merytoryczne uzasadnienie chęci przynależności do SW.Zw. ŻAK.
2. Do deklaracji należy załączyć życiorys ze szczególnym podkreśleniem okresu konspiracji.

I/2/3 46. 7

ZAŚWIADCZENIE

Nr 277135

URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH

MARSZYCKA
Nazwisko
ELŻBIETA - HALINA
Imiona
08.07.1918r. WZDOL SZADNY
Data i miejsce urodzenia

Niniejsze zaświadczenie uprawnia do ulg i świadczeń określonych w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. nr 17, poz. 75 z późniejszymi zmianami).

Uprawnia do przysługiwania
PKP

El. Marszycka
podpis posiadacza zaświadczenia

23.08.1993

Data

mgr Leszek Pietrusiewicz
Podpis
w woj. podkarpackim

RODZAJE I OKRESY
ZALICZANE DO UPRAWNIEN
USTAWOWYCH

Adres zamieszkania

Okresy		Wyszczególnienie	Przepis ustawy
od	do		
07.1941	07.1945	Praca krajowa	1/1/3

Piotrkowo Głęb.
ul. Kostrzowska 36 m. 30

Łącznie: lat 4 miesięcy 1

Zmiana: lat ..... Z upoważnienia

Kierownika Urzędu ds. Kombatantów
i Osób Represjonowanych
mgr Leszek Pietrusiewicz
Pełnomocnik
w woj. podkarpackim

4192/93

1/2/4 6.

Legitymacja
nr * 046091

El. Marszycka
podpis

Elżbieta Marszycka
Imię i Nazwisko

Stanisław Jadwiga
Imiona rodziców

8. lipca 1918 r.
data urodzenia

Wzdoł Rządowy
miejsce urodzenia

Piotrków Trybunalski
miejsce wystawienia

AK
PREZES
ZARZĄDU OPIEKI
27.04.1955
Tadeusz Katarasiński
data podpis

ELŻBIETY ZAN...

" Olsza "

pseudonimy

Radomsko-Kielecki

Okręgi działania

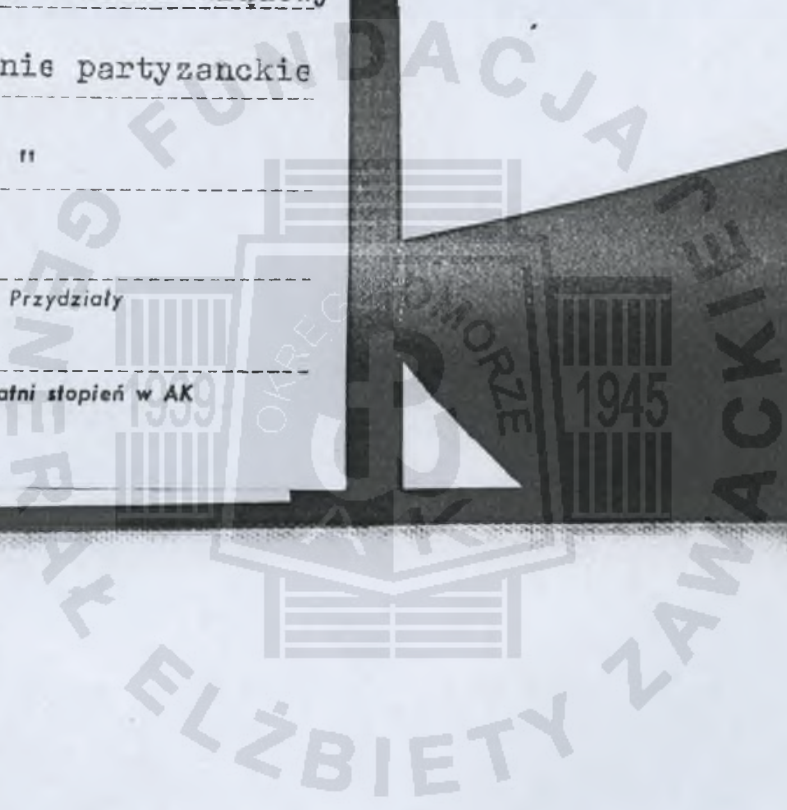
Placówka - Wzdół Rządowy

Zgrupowanie partyzanckie

" Ponury "

Przydziały

Ostatni stopień w AK

1/2/6 100

SIŁY ZBROJNE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

mianował

nie będącego w czynnej służbie wojskowej
nie podl. ob. sl. wojsk.

ppor. MARSZYCKA Elżbieta c. Stanisława r. 1918

na stopień

PORUCZNIKA

30 czerwca 2004 r.

z dniem .....

KOMENDANT

ppłk dypl. Waldemar KOMENDA

27 wrzesień 2004 r.

(data)

KORRESPONDENCJA

BARBARA STASIAK, PREZES ZARZĄDU KOŁA NR 1 SZZAK DO FAPAK, PIOTRUÓW TRYBUNAŁSKI 7.05.2006.

A. WANIEWICZ DO BARBARY STASIAK, TORUŃ 5.07. 2006r.

A. WANIEWICZ DO STANISŁAWA MARSZYCKIEGO, TORUŃ 5.07. 2006r.

Światowy Związek Żołnierzy
ARMII KRAJOWEJ
KOŁO Nr 1
97-300 Piotrków Tryb.
ul. Wojska Polskiego 50

7 maja 2006 r. Piotrków Tryb.

PREZENCJA
"Archiwum i Muzeum
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
w Toruniu

Wpłynęło dnia: 16 06 2006

L. dz. 1498/254-42/06

Załączniki:

Referent: / Toruń 87-pul. Podm. 93/

Archiwum i Muzeum Pomorskie AK i WSP w Toruniu

L. dz. 12/2006

Szanowny Związek Armii Krajowej - Koło nr 1 w Piotrkowie Tryb.
z zalem wiadomości, że dnia 19. maja 2006 r. odwiedziła nas Włoszka Wandy
S.p. por. Elżbieta Marszałek ps. „Olsza” z domu Olszewska, żołnierz
LW2-AK, Olszka Radosław - Kielce, Rep. Wied. Rozłowy. Dnia 23. maja
b.r. porozmawialiśmy ja na emeryturze w Piotrkowie Tryb., w koloniam po woj-
mie zamieszkała, pracowała, prowadziła rolniczy dom.
Załączam kopie dokumentów: deklaracji rejonowej, w/w monogramu
zypionysu, kilku legitymacji, medalem stopnia porucznika W.P.,
młodej siostry historyk jej prawego, wiekiego zypionysu, pełnego paszportu
w służbie Ojczyźnie i bliskim.
Pozostaję jej pamięci!

Ładny kofa nr 1. Sz. ZAK
w Piotrkowie Tryb.

Załączników - 8.

PREZES ZARZADU
KOŁA Nr 1
Barbara Stasiak

Adres sygn.: Marszałki Stanisław, 97-300 Piotrków Tryb., ul. Rajstka 4

x obp. - Zgrupowanie „Romany”

FUNDACJA

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL. (0-56) 65-22-186

<http://www.um.torun.pl/AK>, e-mail: AK@um.torun.pl, fapak@wp.pl

KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU - NR RAJONOWY 821090 1506 0000 0000 5002 0244

Pani Barbara Stasiak
Prezes Zarządu
Światowy Związek Żołnierzy
Armii Krajowej
Koło nr 1
ul. Wojska Polskiego 50
97 – 300 Piotrków Trybunalski

Szanowna Pani Prezes, Szanowni Państwo,

Bardzo dziękujemy za przesłanie kserokopii dokumentów śp. Elżbiety Marszyckiej. Jesteśmy zasmuceni, że to wspaniałe, przedwojenne pokolenie niestety odchodzi już na wieczną wartę, ale mamy nadzieję, że dzięki naszym wspólnym działaniom – Światowego Związku Żołnierzy AK oraz naszej Fundacji ocalimy pamięć o tych wspaniałych ludziach, którzy często narażając własne zdrowie, a nierzadko także życie walczyli o wolną Polskę. My chcemy ocalić dziedzictwo przeszłości od zapomnienia, m. in. gromadząc i opracowując wspomnienia, relacje i dokumenty członków konspiracji pomorskiej i kobiet – żołnierzy. Już od 16 lat dowodzimy że rola kobiet w odzyskaniu niepodległości była niepoślednia. Dzięki przesłanym przez Państwa dokumentom historia por. Elżbiety Marszyckiej nie będzie anonimowa. Na podstawie przesłanych dokumentów założyliśmy teczkę osobową na nazwisko: Marszycka Elżbieta zd. Olszewska o numerze inwentarzowym 3723/WSK. Jednocześnie stosowną informację przesłaliśmy do Syna - p Stanisława Marszyckiego.

Dziękując za materiały, pozwalam sobie przesłać trochę informacji o naszej Fundacji. A może mogliby Państwo przesłać nam kserokopie dokumentów innych członkiń Państwa ŚZZAK Okręg Piotrków Trybunalski? My w ramach wymiany przekazemy jakąś naszą publikację.

Z poważaniem

mgr Anna Wankiewicz

Anna Wankiewicz

dokumentalistka działu: Archiwum WSK

1. Folder o fopel
2. Ulotka - kobiety z służbie Ojczy
3. Ulotka wfohennica

FUNDACJA

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUN • UL. PODMURNA 93 • TEL. (0-56) 65-22-186
<http://www.um.torun.pl/AK>, e-mail: AK@um.torun.pl, fapak@wp.pl
KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU, RACHUNEK 021090 1506 0000 0000 5002 0244

Kopia

L. dz. 1552/WSK-412/06

Pani Stanisław Marszycki

97 – 300 Piotrków Trybunalski

Szanownu Panie

Za pośrednictwem Pani Barbary Stasiak Prezes ŚZZAK w Piotrkowie otrzymaliśmy kserokopie dokumentów śp. Elżbiety Marszyckiej Jesteśmy zasmuceni, że to wspinałe, przedwojenne pokolenie niestety odchodzi już na wieczną wartę, ale mamy nadzieję, że dzięki naszym wspólnym działaniom – Światowego Związku Żołnierzy AK oraz naszej Fundacji ocalimy pamięć o tych wspinałych ludziach, którzy często narażając własne zdrowie, a nierzadko także życie walczyli o wolną Polskę. My chcemy ocalić dziedzictwo przeszłości od zapomnienia, m. in. gromadząc i opracowując wspomnienia, relacje i dokumenty członków konspiracji pomorskiej i kobiet – żołnierzy. Już od 16 lat dowodzimy że rola kobiet w odzyskaniu niepodległości była niepoślednia. Dzięki przesłanym przez Państwa dokumentom historia por. Elżbiety Marszyckiej nie będzie anonimowa. Na podstawie przesłanych dokumentów (deklaracji członkowskiej ŚZZAK, życiorysu oraz kserokopii legitymacji kombatackiej i mianowania na stopień porucznika) założyliśmy teczkę osobową na nazwisko: Marszycka Elżbieta zd. Olszewska o numerze inwentarzowym 3723/WSK. Może dysponuje Pan innymi dokumentami, które mógłby Pan nam przesłać i wzbogacić w ten sposób teczkę osobową Pańskiej Mamy. Czy inne osoby z Pana rodziny także były w organizacjach konspiracyjnych, walczyły o niepodległą Polskę?

Dziękując za materiały, pozwalam sobie przesłać trochę informacji o naszej Fundacji.

Z poważaniem

mgr Anna Wankiewicz

Anna Wankiewicz

dokumentalistka działu: Archiwum WSK

- 1. Folder o fapel.*
- 2. ulotka - kalendarz i strefa ożony*
- 3. ulotka wydecania*

MPESZYCHA ELŻBIETA